

Èkwo-ozì, Pòlu Deru Nù Ndu Galeshiya

¹ Èkwo-ozì-a shì l'èka m̀be Pòlu, onye-ishi-ozì Jìzòsu Kéreshì. Onye-ishi-ozì, e meru mu ta abùkwa nemadzù meru mu iya; òphu ò bùkwa nemadzù b̀e o shì l'èka. Ò kwa Jìzòsu Kéreshì ỳe Chileke, b̀u Nna b̀e o shì l'èka, mb̀u onye ono b̀u iya meru g̀e Jìzòsu ono shì l'ònwu teta dzùru ndzù ono. ² Ùnwunna anyi, mu l'èphe nò l'èka-a b̀e mu l'èphe t̀koru ekele iphe, b̀u Chìochì, nò l̀e Galeshiya.

³ G'eze-iphe-òma; ỳe nchì-adù-doo bùkwaru k'unu; mb̀u òphu shì l'èka Chileke, b̀u Nna; waa l'èka Nnajiuphu anyi, b̀u Jìzòsu Kéreshì, ⁴ b̀u onye ono woru onwiya nù g'e gbua g'ò b̀uru ngweja, e gude gwefu iphe-èjì anyi; k'òphu òodzota anyi l'èka mgboko-a, iphe-èjì jìru ejìjì-a. Iphe ono b̀uru uche Nna anyi, b̀u Chileke b̀e o meru ono. ⁵ Anyi sù g'ajaja b̀uru k̀e Chileke jasù l̀e tuutuutu l̀e m̀jìmìimìi. Nokwa g'ò d̀u!

Ozi-òma lanù kpoloko d̀u

⁶ Iphe òwa-a d̀ukwa mu nù biribiri l'ò t̀ò d̀uedu g'ò nòberu unu gb̀e agbakùtawaru nù Chileke unu ono azù; mb̀u onye ono kuru unu ono g̀e Kéreshì eshì l'eze-iphe-òma ono, o meru unu ono dzòta unu; unu gb̀e wowarunù iphu ghaaru ozi òzo gbaru iche; ⁷ mb̀u ozi òphu abùdu ozi-òma ililekpò; òchia l'ò d̀uru ndu agbaghashì

unu agbaghashi; ndu eme g'ephe gbanwee ozi-oma ke Kereshi ono. ⁸ A-o; teke o bukwa l'oo anyibedua; ozoo ojozi, shi l'imigwe byaru bya eziahaa unu ozi-oma ophu yee ophu anyi ziru unu adagbaduru; g'a tu-phukwaa ya l'onu. ⁹ Oo iphe, anyi pfuhawaru be mu epfu ozo nta-a su: onye ezi unu ozi-oma ophu yee ophu anyi ziru unu adagbaduru; ge Chileke tu-phukwaa onye ono l'onu g'o laa l'iswi.

¹⁰ ?O du unu ge mu eme ge mu pfua iphe, a-tso ndiphe ozoo Chileke utso le nchi? To ?Bu ge mu mee ge ndiphe su le mu bu onye oma? O bu l'iphe, mu eme bu g'a su le mu bu onye oma me mu ta abukwaru onye-ozu ke Kereshi.

*Polu epfu ge ya gude buru
onye-ishi-ozu*

¹¹ Su: iphe, unu a-maru; unwunna mu; bu l'ozu-oma ophu mu ezije ta abukwa l'uche nemadzu be o shi. ¹² Kele o to budu nemadzu be o shi l'eka; ophu o budu nemadzu kpọ-ziru mu uzo iya. Oo Jizosu Kereshi goshiru mu onwiya l'ophulenyia bya eworu ozi-oma ono ye mu l'eka.

¹³ Unu numawaru-a ge ndzu mu shi du teke mu shi eme k'omelali, ndu Jiu egudeje abaru Chileke eja; ge mu shi eme Chiochi ke Chileke ewere emegharu iya eka. Unu numawaru l'iphe, mu shi emekpopho ge mu mee bu ge mu mebyia ya l'ophu l'ophu. ¹⁴ Mu shi atukojekpopho ekemu ndu Jiu ono mekota g'a turu iya. Mu mekpoperu iya pho metaberu iya k'ophu mu tukoru igwerigwe ndu mu l'ephe bu ogbo gbaghakota l'ememe iya; teme eme omelali

ndiche anyi phe shi anọduje aphụkpoo mu l'ehu shii.

¹⁵ Obenu ị Chileke, bu iya doberu mu iche eshi l'epho ne mu; byaru ekua mu; ono buru eze-iphe-oma, o meru mu. ¹⁶ O bya ekpuhaa nwa iya ono goshi mu k'ophu mu awata aturu ndu abudu ndu Jiu onu iya. Ophu o dudu nemadzu, dzu ndzu mu chikoshiru iya. ¹⁷ Ophu mu ejekwarupho Jierusalemu ke ge mu jepfu ndu vuru uzo buru ndu-ishi-ozia je phe akpata ishi. Iphe, mu mechiaru bu le mu gbeshiru tugbua bahu le Arebiya bya eshi eka ono laphu azu le Damasukosu. ¹⁸ A noepho mgbarapha eto; mu tugbua jeshia Jierusalemu ge mu je amaru Pyita. Mu l'iya no idzu eto. ¹⁹ Ole o to dudu ndu-ishi-ozia ono ndu ophuu, mu humaru gbahaa Jiemusu, bu nwune Nnajiuphu anyi.

²⁰ Oo Chileke nwekiya maru l'iphemiphe-a, mu no l'iphu iya ederu unu-a ta adudu ophu bu uka, mu nodu adzu iya.

²¹ Tobudu iya bu; mu tugbua jee ali Siriya bya ejee ali Silisiya. ²² G'e pfukpo-a ta abukwa le Chiochi Kereshi le Jiudiya g'ephe ha duru ndu ophu mawaru onye mu bu. ²³ Iphe, ephe anupho le nchi buepho l'a suru le "onye-a, shi emephe anyi ewere-a be asaakwa ozi-oma ke g'e kweta ke Kereshi ono asasa. Mbụ ekwekwe ono, o shi eme g'o mebyia emebyi ono." ²⁴ Noo g'o gude ephe nodu ekeleje Chileke ekele opfu ehu mu.

2

Polu ejepfu ndu-ishi-ozia ndu ophuu

¹ A nọpoho apha iri l'eno mu lẹ Banabasu swiru laphushia azu lẹ Jierúsalemu. Mu duta Tayitosu anyi l'iya swifuaru. ² Iphe, mu gude jee bu lẹ mu humaru iya l'ophulenyanya. Mu lẹ ndu ono, bu ndu-ishi ono bya anọo ndzuko k'iche. Mu bya eworu ozi-oma ono, mu ziru ndu abudu ndu Jiu ono togboru phe eba. Oo ya bukwanu g'akanya, mu sehawaru me ophu mu ese nta-a ta aburu mu ke mmanu. Ephe zua mgbede. ³ Ophu e kebutakpodaru nu Tayitosu-a, abudu onye Jiu-a, mu l'iya swia g'o bua ubvu. ⁴ Ole g'o duhabe; o dukwarua ndu meru g'ephe bu ya ubvu; ndu pyobataru eme g'ephe bu ndu ke Kereshi; 'ama l'ephe ta abudu iya; l'oo ngge be ephe byaru anwunwu g'ephe bya bya egeta g'anyi gbakuta-beru ekemu azu opfu l'anyi bu ndu ke Kereshi. Iphe, ephe shi acho uzo iya bu g'ephe mee anyi g'anyi mejeepho iphe ekemu phe pfuru g'ohu anoje eme iphe onye gbaru iya nu pfuru-a. ⁵ Ophu anyi ekwekwanu haaru phe uzo ahaha ophu kpọ g'o ka mma l'oo mgbo lanu g'ee-shi g'anyi edoberu unu iphe ono, bu okpobe-opfu ono, bu ozi-oma onoya.

⁶ Obenu lẹ ndu ono, a suru l'ephe bu ndu-ishi ono; mu ta akpakwa ishi iphe, ephe bu; kele Chileke ta adukwa onye oole enya l'iphu; ndu ono, a suru l'ephe bu ishi ono ta adukwa iphe ozo, ephe yeru onu su ge mu yebaa l'ozi-oma ono. ⁷ O gbekikwa buru iphe, ephe meru bu l'ephe humaru lẹ Chileke wowaru ozi-oma ono ye mu l'eka ge mu je ezia ya ndu abudu ndu Jiu; mbu egube ono o wokwaru iya pho ye Pyita l'eka g'o je ezia ya ndu Jiu. ⁸ Kele oo g'ike ke

Chileke reru ire l'èhu Pyïta; ọ bụru onye-ishi-
 ozi zia ndu Jiu ozi-oma ono; bụkwapho g'ike kẹ
 Chileke reru ire l'èhu mu; mu bụru onye-ishi-
 ozi zia ya ndu abụdu ndu Jiu. ⁹ Tọbudu iya
 bụ; Jiemusu mẹ Pyïta mẹ Jiõnu bụ ndu ono, a
 sụru l'ọo phẹ bụ ndu-ishi, gudeshi Chiochi-a bya
 amaru l'ọo Chileke yeru mu ozi-oma ono l'ẹka.
 Ẹphe zụa mgbede; bya ana mu lẹ Banabasu l'ẹka;
 bya ekweta l'anyi l'ẹphe tukuroru bụru nanu. Anyi
 l'ẹphe bya atukokwapho wụa onu nanu lẹ mu lẹ
 Banabasu a-nodu ezi ndu abụdu ndu Jiu ozi-oma
 ono; g'ẹphebedua zije iya ndu Jiu. ¹⁰ Iphe lanu,
 ẹphe sụru g'anyi mee bụ g'anyi nyatajẹkwa ndu
 akpa nri. Ono bẹ mu kukebekpọoru ẹhu eme.

Mba, Pọlu baru Pyïta lẹ Antiyọku

¹¹ O be gẹ Pyïta byaru Antiyọku; mu pfuru
 iya l'iphu baaru iya mba l'edzudzu-ọha; kele
 o nweru iphe, o meru deru iya nu. ¹² Lẹ
 teke mbu kpọ bẹ Pyïta yee ndu abụdu ndu
 Jiu shi erigbajẹ nri. E mechaa gẹ ndu ẹphe
 lẹ Jiemusu nọ byapfutachaeru iya phọ; o bufu
 onwiya sụ l'ẹphe lẹ ndu ono, abụdu ndu Jiu ono
 tee rigbaedu. Kele ọ wataru atsu ndu Jiu ono
 ebvu, bụ ndu sụru l'onymonye bufutajẹadaa
 úbvù ono. ¹³ Ụnwunna anyi ndu Jiu ndu ọphuu
 bya eyefua ẹka l'ogozì Pyïta phẹ ọbu. Mbu
 lufuchakpo lẹ Banabasu bẹ ẹphe jıtachakwaru
 o tsoru phẹ bụru ndu ogozi. ¹⁴ O be teke mu
 byaru bya ahuma l'anya mu; l'ẹphe te etsodu
 ozi-oma ono lẹ nhamunha iya; mu pfuru l'iphu
 ndu Chiochi g'ẹphe ha sụ Pyïta: “Hụmanu gẹ
 gubedua bụ onye Jiu; tẹme ị nọdu eme umere

ndu abudu ndu Jiu; ?Denuhunu g'o gude i ndu eme g'i kebuta ndu abudu ndu Jiu g'ephe meje ekemu ndu Jiu?"

Ekweta adzo ndu Jiu waa ndu abudu ndu Jiu

¹⁵ A makwaru-a l'anyibedua be a nwukpooru; anyi buru ndu Jiu; ebe anyi abudu ndu iphe-eji ge ndu abudu Jiu bu. ¹⁶ Obenu l'anyibedua maru l'o to budu eme g'a turu l'ekemu emeje nemadzu g'o buru onye pfulerekoto l'iphu Chileke; l'oo ekweta ke Jizosu Kereshi. Oo ya bu l'anyibedua kwapho, kwetawaru ke Jizosu Kereshi a-buru ndu pfulerekoto l'iphu Chileke; o to bukwa kele anyi eme iphe, a turu l'ekemu. Noo kele o to dudu onye Chileke agu l'onye pfulerekoto opfu l'onye ono meru iphe, a turu l'ekemu. ¹⁷ Eshinu anyibe ndu Jiu emekwapho g'anyi shi Kereshi l'eka buru ndu pfulerekoto l'iphu Chileke; o n'iya bu l'anyi kwewaru l'anyi buhukwapho ndu eme iphe-eji ge ndu amadu ekemu Chileke. Teke o bu l'o du nno; ?o pfuru le Kereshi eme g'eme iphe-eji kabaa shii too? Tuswekwa! ¹⁸ Kele o -buru le mu wataru emekwaa iphe, mu shi mebyiwaa emebyi be mu buakwaa onye emebyi ekemu. ¹⁹ Mu gudeakwa eme ekemu; mu huma le mu nwuhuwaru anwuhu; l'ekemu gbuwaru mu egbugbu; g'ee-shi ge mu a-dzuru Chileke ndzu. ²⁰ A kpopyabewaru mu le Kereshi l'oswebe. Nta be mu noakwaa ndzu. Ole o to budu mu no ndzu obu; o buakwaa Kereshi no ndzu l'ime ehụ mu. Ndzụ ophu mu no l'eliphe nta-a bukwa le mu kwetaru ke Nwa Chileke be mu gude ndu iya; mbu onye yeru mu obu;

woru ishi ndzụ iya tụa l'opfu ẹhu mu. ²¹ Mu taa jikakwa eze-iphe-oma ke Chileke. Ọ -bụru l'ọo eme ekemu be e-me amadu onye pfuberekoto l'iphu Chileke; ọ n'iya bu l'anwuhu, Kereshi nwuhuru te enwedu ishi.

3

Ekweta ozoo eme ekemu

¹ Oo-waa! Egube g'eswe unube ndu Galeshiya habekpokwana! ?Bu onye kabẹ rwa unu ẹka l'iphu g'unu jika okpobe opfu ono? ?Tobudu unu be mu tukoru k'anwuhu, Jizosu Kereshi nwuhuru l'oswebe togboru ẹba; o doo unu ẹnya ree-a? ² Iphe lanu, mu aji unu bu: ?Buada- a iphe, ekemu pfuru be unu meru teme unu nata Unme-du-Nso ono, unu nataru ono? ? Tobudu l'unu numaru ozi-oma ke Kereshi ono bya ekweta? ³ ?Denuhunu g'o gude unu gbẹ buru ndu eswe? Le mbu be unu gude Unme ke Chileke gbube ishi etso Kereshi. ?Buhunu gunu meru iphe, unu paru Unme Chileke ono buhaa dobesu l'ọo ike k'unu be unu e-gude tsokota Kereshi obu? ⁴ ?Iphe-ehuka ono, unu jekotaru ono bu ke mmanu to? Ọ to dukwa mu g'o bu ke mmanu. ⁵ Chileke anodujekwa anu unu Unme-du-Nso bya emeshiru unu iphe-ohumalenya. ?O tukoru iphemiphe ono eme opfu l'unu eme iphe, ekemu pfuru to bu-a l'ole unu numaru ozi-oma ono bya ekweta?

⁶ Nokwapho ge Ebirihamu kwetaru ke Chileke; ọ guaru iya ya l'apfubekoto. ⁷ Ọo ya bu l'unu eleana iya ẹnya; l'ọo ndu kwetaru ke Chileke

bẹ bụ ụnwu Ébirihamu. ⁸ Ẹkwo-opfu Chileke pfuhawaru sụ lẹ Chileke e-me ndu abụdu ndu Jiu g'ẹphe bụru ndu pfuberekoto m'ẹphe -kweta kẹ Chileke. E vuhawaa ụzo zia Ébirihamu ozi-oma ono sụ iya: “Ébirihamu; ọo l'ẹka ngu bẹ e-shi meeru ndiphe mgburugburu eze-iphe-oma.” ⁹ Ọo ya bụ; l'eshinu Ébirihamu kwetarụ kẹ Chileke; Chileke gọoru iya ọnu-oma; bẹ ọ bụkwapho ẹgube ono bẹ Chileke a-goru ọnu-oma nụ iphe, bụkpoo ndu kwetarụ nkiya.

¹⁰ Iphe, bụkpoo ndu chiru ụpfu kwẹe l'ekemu sụ l'ọo eme ekemu a-dzọ phẹ bẹ bụakwaa ndu a tūru ọnu. Kẹle ẹkwo-opfu Chileke sụkwaru: “Onye ta atukoduru iphemiphe, e dekọtaru l'ẹkwo ekemu g'ọ ha eme bụakwaa onye a tūru ọnu.” ¹¹ Iphe lanụ, dokpọoru ẹnya ree bụ l'ọ tọ dudu onye a-du ike egude eme iphe, ekemu pfuru aburu onye pfuberekoto l'iphu Chileke. Kẹle “Onye pfuberekoto bụkwa ekweta bẹ oo-gude nọdu ndzụ.” ¹² Obenu l'eme iphe ekemu pfuru yẹe ekweta kẹ Chileke ta adukwa iphe, ẹphe jigba; kẹle e dekwaruphọ sụ: “Lẹ ndu emegbuje iphemiphe, ekemu pfuru e-gudekwa iya phọ dzuru ndzụ.”

¹³ Kéreshi gbafutaru anyi lẹ mburọnu, ekemu meru anyi vuru; eshinu o vutachiru anyi mburọnu ono anyi shi vuru ono. Kẹle ẹkwo-opfu Chileke sụkwaru: “Iphe, bụkpoo onye a pfugburu l'eli oshi bụkwa onye larụ lẹ mburọnu.”

¹⁴ Kéreshi larụ lẹ mburọnu ono g'ee-shi g'eze-iphe-oma, Chileke sūru lẹ ya e-meru Ébirihamu eshi l'ẹka kẹ Kéreshi Jizosu rwua ndu abụdu

ndu Jiu ẹka. Anyịbedua e-shikwanu l'ekwekwe, anyi kweru ke Kéreshi nata Unme ono, Chileke kwehawaru ukwe le ya a-nu anyi ono.

*Iphe, a tudoru ekemu waa iphe,
Chileke kweru ukwe iya*

¹⁵ Unwunna mu; ge mu gudekpoadanu iphe, anyi emeje nmaaru unu etu owa-a. Amadu -kee ekpe dee ya l'ekwo byia ya ẹka ta adukwa onye emebyi iya nu; ophu o dukwa onye eyekwa iya iphe; mbu a makwaru-a l'oo ekpe, nemadzu keru. ¹⁶ Su-a; o kwa Ebirihamu yee oshilokpa iya be Chileke kweru ukwe-iphe. O to sukwaru iya l'oo yele ndu shi l'okpa iya; g'ee-gudekwanu nno makwanuru l'oo ikpoto nemadzu. O suru iya l'oo yee oshilokpa iya, bu iya bu l'oo onye lanu, bu iya bu Kéreshi obu. ¹⁷ Mbu l'iphe, mu epfu bu le-a; l'ogbandzu ono, shi Chileke l'eka be Chileke kwetaru ukwe su le ya e-me iphe ya pfuru. Su-a; ekemu, a nodaru unu apha l'apha ukporo l'iri ge Chileke kwechaaru ukwe-iphe ono teme ekemu ono bya ta ayikwa gbukaa iphe, Chileke kwewaru ukwe iya. O to mekwa ukwe-iphe ono, Chileke kweru ono g'o buru iphemmanu. ¹⁸ Ome o buada g'e me iphe, ekemu pfuru teme Chileke emee iphe, o kweru ukwe iya me amanuru l'o to buedu ukwe-iphe. Obenu le Chileke nuru Ebirihamu iphe, o kweru ukwe iya; opfu l'o kwewaru iya ya.

¹⁹ Su-a; ?o buhunuru gunu be a tu-doru ekemu? Iphe, a tu-doru ekemu bu g'ekemu goshi iphe eme iphe-eji bu. A tu-doru iya g'o nodu jasuteke oshilokpa Ebirihamu obu a-bya, bu iya bu

onye ọbu, Chileke kweru ukwe-iphe doberu ọbu. Ọo Chileke turu ekemu ono bya agbẹ l'ẹka ụnwu-ọjosi-imigwe woru iya nọ onye-ẹto bụ Mosisu, nọ-chiru ẹnya nemadzu g'ọ tọaru ndiphe. ²⁰ L'ọ kwa a -dụ ẹbo eme iphe bẹ aachoje onye-ẹto; obekwanu lẹ Chileke bụ onye lanu.

²¹ ?Ọ pfuru l'ekemu egbuka iphe, Chileke kweru ukwe iya egbuka tọ? Tụswekwa! Kele ọme ọ -duru ekemu, a turu g'ọ gude ndzu mẹ apfubekoto l'iphu Chileke eshinu l'edobe ekemu.

²² Obenu l'ẹkwo-opfu Chileke egoshi lẹ ndiphe mgburugburu bẹ iphe-ẹji pyitaru l'ẹkpiri. Iphe, o gude egoshi iya ono bụ g'iphe ono, Chileke kwe-taru lẹ ya e-meru onye woru onwiya ye Kéreshi ono l'ẹka abuerupho ndu woru onwophẹ ye Kéreshi l'ẹka bẹ oo-meru iya kpoloko.

²³ Kele teke k'ekweta teke adudu bẹ ekemu shikwa tuchia anyi atuchi g'anyi ta ahuma ọzo anyi e-shi kweta ke Kéreshi. ²⁴ Ọo ya bụ l'ekemu shi edu anyi ọzo g'onye eleta ụnwegirima ẹnya; dua anyi jasụ Kéreshi bya g'anyi a-buru ndu Chileke guru lẹ ndu pfuberekoto; opfu l'anyi woru onwanyi ye iya l'ẹka. ²⁵ Nta-a, Chileke guhawaru anyi ọzo g'anyi woru onwanyi ye Kéreshi l'ẹka-a bẹ anyi ta noekwa l'ẹka onye ono, eleta anyi ẹnya ono, bụ iya bụ ekemu.

²⁶ Ọo ya bụ; l'eshinu unu wowaru onwunu ye Kéreshi l'ẹka; unu l'iya tugba buru nanu bẹ unu bukotawa ụnwu ke Chileke. ²⁷ Lẹ g'unu ha buru ndu e gude ẹpha Kéreshi mee baputizimu bẹ yeakwaru Kéreshi g'onye yeru uwe. ²⁸ Mkpocha l'onye-a bụ Jiu ẹbe onye-a abudu ta aduekwa;

ophu o dɔ̀ekwa l'onye-a bu ohu; onye-a buru amadu; ophu l'onye-a bu nwoke onye ophuu buru nwanyi adɔ̀ekwapho; kele g'unu ha shiwaal'eka Kereshi tugba buru nanu. ²⁹ Su: unu - buwaru ndu ke Kereshi be unu buwaa oshilokpa Ebirhamu, bu iya bu ndu iphe ono, Chileke kweru Ebirhamu ukwe iya ono rwuberu.

4

¹ Su-a; waa iphe, mu e-gude goshi unu iphe, mu epfu bu owa-a: l'onye bu iya e-mechaa ria iphe nna iya; be teke o bu nwata be bukwa g'eeme ohu bu g'aanoduje eme iya. A makwaru-a l'oo ya nwe iphemiphe; ² ole oonwejeru onye yee ya bu; onye a-nodu emefuta iya nu; l'o dukwarupho onye a-nodu eleta iphe, o nweru enya jasu teke nna iya pfuru su l'o noo teke nwata ono suwaru egweta iphe iya. ³ Nokwapho g'o du l'eka anyi no bu ono. Teke anyi te eshidu maru iphe be obvu, bugbaa ishi mgboko owa-a shi mee anyi ohu phe. ⁴ Ole o rwuru teke o gbaru; Chileke ye Nwa iya su g'o bya. O bya aburu nemadzu; nwanyi nwua ya. O buru iphe, ekemu suru g'e meje be oomeje; ⁵ g'oo-shi egube ono gbata ndu ekemu keru egbu; g'ee-gude egube ono Chileke anata anyi g'anyi buru unwu iya.

⁶ O buru l'oo l'unu buwaa unwu iya meru g'o gude Chileke woru Unme Nwa iya ye unu l'obu; mbu Unme ophu emeje g'e kuje Chileke "Nnana!" ⁷ Oo ya bu l'e shi Chileke l'eka; ophu i buedu ohu; i buwaru nwa Chileke. Eshinu i

būwaa nwa Chileke būanaa ya-a bū l'i yīwaa lẹ ndu e-ri iphe ono, Chileke doberu ūnwu iya ono.

Pọlu agba egomunggo kẹ ndu Galeshiya

⁸ Lẹ mbū teke unu eshidu maru Chileke bẹ unu shi būgbaaru ohu iphe, abūdu Chileke. ⁹ Obe nta-a, unu byawaru bya amaru Chileke-a; waawaa; gẹ mu pfuchia ya ẹgube-a; ọ chia nta-a, Chileke mawaru unu-a; bẹ mu sūru: ?Dẹnhunu g'o gude unu dakọbe alaphu azū alapfu ọbvū ono, adūdu ike dū iya nū; tẹme ọ būru iphemmanū ono? ?Bū gūnu meru g'o gude unu nọdu eme g'unu laphukpọoro azū je abūru ohu phẹ ọzo? ¹⁰ Unu aboje mbọku l'ọbo-iphe; mẹ ọnwa; mẹ teke iphe meru; mẹ apha. ¹¹ Ndzū unu anọdujekwa agū mu. ?Ozi, mu jeru l'ishi unu ta abūduru mu nū kẹ mmanū?

¹² Ūnwunna mu; mu arwọ unu arwọrwo; sū g'unu dūnu gẹ mu dū; kẹle mbẹdua dūwaa g'unu dū. Ọ tọ dūkwa iphe, dū ẹji, unu meru mu ililekpọ. ¹³ Unu maru-a l'ọo teke iphe eme mu bẹ mu byaru ezia unu ozi-ọma ono lẹ mbū. ¹⁴ E-gudekpọkwaaro l'iphe, eme mu nū shi būru unu oke iphe-ọhutama; ọle mu ta adūkwanu unu ashī; ọphu unu ajikakwaru mu. Unu gbenu meberu mu ree gẹ mu bū ojosi-imigwe; ọzoo lẹ mu bū Kéreshi Jizọsu l'onwiya. ¹⁵ ?Unu meru ẹhu-a, shi tsọ unu ọtso l'opfu ẹhu mu teke onoa imagha? Kẹle mu maru l'a ta tūdu iya ẹgo; l'ọme unu dūru ike teke ono mẹ ọ būchaaru k'unu aswọshi akpuru ẹnya nkunu chiẹ mu. ¹⁶ ? Mu gbenu būwaru onye opfu unu nta-a; opfu lẹ mu pfuru unu iphe, bū ọkpobe-opfu?

17 Ndu ono, eduphu unu ono emekwaru unu ẹmereme shii; ọo l'ọo g'unu makwaru l'iphe, ẹphe emedoru unu ẹmereme ono ta adukwa ree. Ẹphe emekwa g'ẹphe bufu unu l'ẹhu mu g'unu gbaru tsoru phe. 18 Agbatsoru ndu ọzo adujekwa ree; ọo l'ọo g'unu gbatsojekwaru ndu ọbu m'ẹphe -nọdu epfu iphe, du ree. Unu mejekwa ẹgube ono tekenteke; g'ọ tọ bukwapho teke mu l'unu nọ. 19 Unwu mu! Mu nọkwa l'iphe-ẹhuka opfu ẹhu unu nta; mbu ge nwanyi, abya ezeda. Mu je a-nọdu l'iphe-ẹhuka ono jasunupho teke unu a-du ge Kereshi. 20 O du mu pho g'a su le mu l'unu nọ nta-a; me mu amaru ge mu gege dobe onu pfiaru unu opfu. Nta-a be o tufuru mu ẹhu ge mu e-mekpo k'ẹhu unu.

Ẹtu Hega yee Sera

21 Unube ndu ọogu anodu emeje iphe, ekemu pfuru; unu kaeshikwaru mu; ?unu ta anumaduru iphe ekemu pfuru to? 22 Kele e dekwaru su le Ebirhamu nwutaru unwegirima unwoke labo. Onye lanu bu nwanyi, bu ohu nwutaru iya ya; onye ophuu bu amadu yeru iya ya. 23 Onye ophu, ohu yeru be a tsutaru ime iya ebe o dudu ukwe Chileke kweru swibe l'ẹhu iya k'iche. Onye ophuu, shi l'eka amadu pho be a tsutaru ime iya opfu le Chileke kweru ukwe l'aanwu iya. 24 Mu gude iphe ono, mehawaru nu ono anmaru unu etu. Unwanyi ono ephenebo, bugbaa ne phe ono no-chiru enya ogbandzu labo, shi Chileke l'eka. Onye ophu, bu Hega no-chiru iphe ono, Chileke kweru ukwe iya l'ogbandzu shi l'eli ubvu Sayinayi. Unwu nkiya

bẹ a nwuru g'ephe buru ohu. ²⁵ Hega nọ-chiru úbvú Sayinayi ono nọ l'ali Arebiya. O buru Arebiya ono bu Jierúsalemu ke nta-a. Noo kele yee unwu iya shi buru ohu. ²⁶ Obenu le Jierúsalemu ophu du l'imigwe ta abudu ohu; teme o buru iya bu ne anyi. ²⁷ Kele e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“Tee eswa gube nwanyi,
pfuru apfuru,
eteke atsụ-swee ime!

Gude ehu-utso tee eswa
gube nwanyi,
amadu iphe,
eme le nka nwanyi,
ime eme;

Kele nwanyi ono,
e shi gbado agbado ono
l'a-gbe kanu enweru
nwa eme le nwanyi
ophu alu ji.”*

²⁸ Su-a; unwunna mu; anyibedua buakwapho unwegirima e kweru ukwe iya teme a nwua phe ge Ayizaku. ²⁹ O bukwarupho g'o du teke ono bu g'o du nta-a. Teke ono be onye k'ono, a tsutaru ime iya ge ke ndu ozo pho shi anoduje akpa onye ophu ndzu iya shi l'eka Unme Chileke pho ehu. ³⁰ Ole ?bu gunu be ekwo-opfu Chileke pfuru? O suru: “Chifukwa ohu yee nwa iya; kele nwa, shi l'ohu be yee nwa, amadu nwuru taa gbakwaru mgba eke iphe nna phe.” ³¹ Oo ya bu; unwunna

* **4:27** 4:27 Gūnaa Azá 54:1.

mu; anyi ta abụkwa ụnwu, ohu nwuru; anyi bụkwa ụnwu, nwanyi bụ amadu nwuru.

5

Enweru onwonye l'ime Kéreshi

¹ Kéreshi tọakwaru anyi l'egbu; sụ g'anyi ba bụheru ohu. Oo ya bụ; unu p̄fushia ike. Unu te ekwekwa g'ọ d̄uru onye e-gude ekemu mee unu g'unu b̄uru ohu ọzobaa.

² Sụ-a; ḡe m̄be P̄olu karu unu; ọ -b̄uru l'unu buru úbvù b̄e Kéreshi ta ad̄ukwa urwu, ọ baru unu. ³ Ḡe mu kasachakwaa onyemonye, buru úbvù nchi; l'o mef̄utajekwa iphemiphe, b̄u iphe, ekemu pfuru g'ọ ha. ⁴ Unub̄e ndu eme ḡe Chileke gua unu l̄e ndu p̄fuberekoto; op̄fu l'unu eme iphe ekemu pfuru bufuakwaru onwunu l'ẹka Kéreshi n̄o. Unu nashiakwaru onwunu eze-iphe-oma k̄e Chileke. ⁵ O -b̄uru anyibedua b̄e iphe anyi z̄oberu ele ẹn̄ya eleshia iya ike l̄e Chileke a-ḡu anyi l̄e ndu p̄fuberekoto l'ip̄hu iya b̄ukwa l'anyi nataru Unme-d̄u-Ns̄o; op̄fu l'anyi woru onwanyi ye Kéreshi l'ẹka. ⁶ L'an̄oduwaa l'ime Kéreshi b̄e l'e buru úbvù; ọzoo l'e te buduru ta ad̄ekwa iphe, ọ b̄u. Iphe, b̄u iphe, b̄ukwaa ekweta k̄e Kéreshi ọphu shi l̄e n-yemobu.

⁷ Unu shikp̄okwa etsok̄otawa ụzo ono ree. ? B̄uhunu onye kp̄oshiru unu an̄odu eme iphe, b̄u ọkpobe-op̄fu ono nta? ⁸ Ophu a maru b̄u l'ọ t̄o b̄udu Chileke-a, b̄u iya kuru unu-a gb̄e bya ap̄fubuta unu g'unu te emeh̄e ọkpobe-op̄fu ono. ⁹ O kwa nwa-ọ-chi-l'ẹka iphe-ekoje-buredi l'ekoje ishi buredi ọphu. ¹⁰ Ōle atugba, anyi l'unu

tugbaru lẹ Nnajiuphu mekwaru-a gẹ mu shihu obu ike l'ẹka unu nọ; l'unu a-lwa azu bya etsozita uto wata arị iphe, mu arị; l'onye gbaghashiru unu agbaghashi; ọ -bu onye; ọ -bu onye-o; onye ono be Chileke a-nmakwa ikpe.

¹¹ Obenu-a; unyunna mu; ome ọ bu l'oo g'e buje ubvu be mu ezijekwadu asa iya asasa ono; ?m'ọ buhunuru gunu be o gude a nodu a-kpakwadu mu ehu? Ọ -bu l'ọ du egube ono me asasa, mu asa le Chileke a-guepho anyi le ndu pfulerekoto; opfu le Kereshi nwuhuru l'oswebe tege adukwa onye o gogo bujeru iphe egbu. ¹² Teke ọ bu le k'ebu ubvu aphunuka ndu ono, agbaghashi unu ono l'ehu g'ephe jenu je ahachafua onwophe ahaha.

¹³ L'unubedua unyunna mu; be e kukwaru bya atowaa l'egbu. Ọle-a; unu ta ahakwa onwunu g'iphe, anoduje agu unu egu waa iphe, unu arị l'okpoma bya ekee unu egbu ozo. Ọ chikwa iphe, unu a-nodu eme bu g'onymonye yee nwibe iya obu k'ophu unu anoduje eyeru nwibe unu eka. ¹⁴ Kele ekemu ono g'ọ hakota tukoru kpakoo l'akpuru opfu lanu, bu iya bu: "Yee nemadzu ibe ngu obu g'i yeru onwongu." ¹⁵ Obenu teke ọ bu l'unu atakashi nwibe unu eru bya anmabushi nwibe unu anu; unu letakwa enya a -nonya unu tuko onwunu taebe.

Unme Chileke waa ejo-iphe agugbaa nemadzu

¹⁶ Ọle mu suru-a; unu hakwaa Unme Chileke g'o goshije unu uto. Ọo ya bukwanu g'unu ete emejeedu ejo-iphe, agugbaa unu. ¹⁷ Kele ejo-iphe agugbaa amadu be ta adujekwa Unme

Chileke ree. Ọphu iphe, agụkwanu Unme Chileke adujedu uche amadu ree. Noo l'iphe labo ono duru onwophe l'opfu. O buru iphe ono meru g'o gude ebe unu adujedu ike mee iphe, du ree, unu riru k'ememe. ¹⁸ Obenu teke o bu Unme Chileke egoshije unu uzo; o n'iya bu l'ekemu te ekeeduru unu egbu.

¹⁹ Su-a; iphe shigbaa l'uche amadu doru enya, bu iya bu eri ogori; apharwushi onwonye; eme umere, rehuru erehu; iphere abvu l'iphu; ²⁰ agwo nshi; eme mgbashi; ndumashi; alwu ogo; okophoo; obu-oku; akpa enya; ekpa l'iche iche; ejo-nzi; ²¹ enya-pfurupfuru; egbu-ochi; mee-atsutsu; eri angu-sweshi iphu; mewaro iphe dugbaa egube ono. Noo iphe shigbaa l'uche amadu bu ono. Su-a; ge mu lokwaa unu aka le nchi ge mu lohawaru iya unu; ndu eme nno taa bahukwa l'eka Chileke bu eze.

²² Obekwanu l'iphe shigbaa le Unme Chileke bu: n-yemobu; ehutu; nchi-adu-doo; nshir-ima; eme odo; eme oma; ekweta; ²³ eme gelee; me esede onwonye. O to dudu ekemu, a turu swibe ndu k'ono. ²⁴ Ndu bukwanu ndu ke Kereshi Jizosu; wowaru ejo-iphe, agugbaa phe nu me ejo umere, shigbaa phe l'uche kpopyabe l'oswebe. ²⁵ Eshinu anyi gude Unme Chileke dzuru ndu; unu g'anyi hanaa ge Unme ono goshije anyi uzo. ²⁶ G'anyi te emejekwa iphe g'ee-shi g'a jaa anyi ajaja. Ọphu anyi emejeshi nwibe anyi iphe, e-ghu iya egbu. Ọphu anyi ejijekwaru nwibe anyi iji-enya.

6

Evuru ivu nwibe ngu

¹ Ụnwunna mu; teke ọ bụ l'ọ duru onye e guderu gēdegede teke ọ duru iphe, oome adudu ree; g'unubedua, Unme Chileke gude ndzu unua; jinaa obu oyi duphuta iya azu l'uzo pfuru oto. Ọle ọo g'onymonye letakwa onwiya enya g'e te nwufuaru iya ye l'eme iphe-ẹji. ² G'onyenonu gbatajeru nwibe iya l'iphe, atsụ iya l'ehu g'unu egude egube ono mekotaje ekemu, Kéreshi turu. ³ Kele onye riru lẹ ya bụ iphe l'eka ọ dudu iphe, ọ bụ; onye ono bukwa onwiya be oome eswe. ⁴ Ọ kwa g'onyenonu gudejekwa enya lee onwiya maru g'umere iya gbaru; l'i wotaje iphe, iime turu yeru umere gbaru ngu nu. Ọo ya bụ; i ti jeeduro ewota iphe, i meru aturu eyeru k'onye ozo. ⁵ Kele onymonye e-vukwaru ivu nkiya l'onwiya.

⁶ G'onye, eezi ozi-oma ke Kéreshi ono hejekwa onye ezi iya ya nu iphe, du ree, o nweru.

⁷ Unu te ekwekwa g'e duswee unu uzo; Chileke ta abukwa onye akwa eswe; noo l'oo iphemiphe, onye kuru be owotaje akpuru iya. ⁸ L'onye eme ejo-iphe, agu iya nu be a-lakwa l'iswi. Obenu l'onye eme ge Unme Chileke ziru iya be Chileke a-nu ndzu ojejoje. ⁹ Ọo ya bụ g'ike ta abukwa anyi l'eme ree; kele anyi e-ritakwaa urwu iya l'orwuberu iya me anyi -gudeshia aka anyi g'anyi gudeshi iya. ¹⁰ Ọo ya bụ g'anyi mejeru onymonye ree nta, uzo duru anyi l'ememe iya. Ndu anyi a-kabajekpoo emeru ree ono bu

ndu anyi l'ephe bu onu-ulo lanu; opfu l'anyi tukowaru kweta ke Kereshi.

Ekele

¹¹ Nta-a be mu gudeakwa eka mu gedegede ederu unu ekwo obu. ?Unu ta ahumaduru g'akpuru opfu obu hachaa kakkoro kakkoro?

¹² O kwa ndu eme g'a jaa phe ajaja k'iphe, ephe suru l'e mefutaje l'eli ehu bu ndu ekebutaje unu su g'unu bua ubvu. Iphe, ephe gude eme iya bu ge ndu Jiu ta akpa phe ehu. Ephe maru le ndu Jiu gege akpa phe ehu; ome ephe kweru l'oo 'epho Kereshi ono, nwuhuru l'oswebe ono a-dzo phe. ¹³ Ndu obu, bukporu nu ubvu obu ta abukwa l'ephe emeje iphe ekemu pfuru. O kwa iphe, oogu phe g'ephe mee g'unu bua ubvu bu g'ephe abaaha aba l'ephe meru unu; unu mee iphe-ohubama l'anuehu. ¹⁴ A bya le mbedua; tuswekwa! Mu ta ayikwa baa aba k'iphe ozo gbahaa k'oswebe Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kereshi. L'eshi ophu o nwuhuru l'oswebe be iphe ke mgboko-a ta aduekwa iphe, o bu mu; teme mbedua dukwapho g'onye nwuhuru anwuhu l'iphe ke mgboko-a. ¹⁵ Kele anoduwaa l'ime Kereshi Jizosu be l'e buru ubvu; ozoo l'e te buduru ta aduekwa iphe, o bu, abuedupho aburu onye Chileke meru k'ophuu. ¹⁶ Ge Chileke mee g'ehu du iphe, bukpo ndu etsoje uzo ono, mu goshiru unu ono guu; phukwaaru phe pho obu-imemini. Oo phe bu okpobe ndu Izurelu ke Chileke.

¹⁷ Su-a; e -shi ntanu-a g'o to dukwa onye epfuchibaa mu nchi. Ichii-iphe owa-a, mu vu

l'ẹhu-a buakwaa iphe-ọhubama, egoshi lẹ mu bu
ohu Jizọsu.

¹⁸ Ọnwunna mu; gẹ Nnajiuphu anyi, bu Jizọsu
Kéreshi mekwaaru unu eze-iphe-oma g'unu ha.
Nokwa g'ọ dụ!

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d